

שערוריה בחוגים הדתי

מדוע
מרשה
הרב טיטלבוים
לאכול
בשר עם חלב

סאטמר אופליים

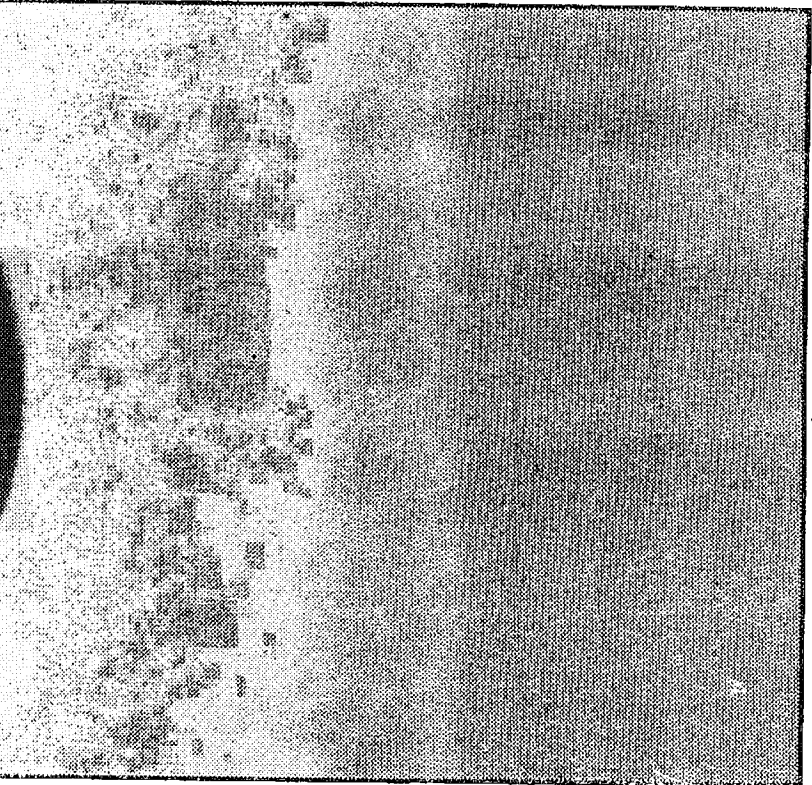
עדר

**כדי שלא להפסיד רבנות זולאריס נתן
הרבי מסאטמר הכשר לבשר שלא נוקר
ממנו החלב למרות שרבננים רבים הזהירו
אותו שהבשר אינו כשר.**

מריפדה אז דזלררים

פי שבעה עמודים מודפסים
בציפיפת רבת: "באו לאוני שמועות
מחידות ומכאיבות במצב הניקור,
עד שהביאו לפני בשר שקנו מתנוונות
המוחקות ליותר טובים והראו
בעליל לכל רואה כי המכשולות
עצומות בהם. גלוי לכל כי
בעוונותינו הרבים, אחינו בני
ישראל החודים לדבר ה' מודקדקים
במצוות ונשמרים מכל חשש כל דהו
של איסור דרבנן, ובפרט במאכלות
איסורות, קהילות הקדושות ביותר
שנשארו לנו לפליטה, נשלים בלא
יודעין באכילת חלב גמור
מודאריית שאיסורו בכרת רחמנא
ליצלן. כמוכן שלא יכולתי להתאפק
עוד כי יראתי מגודל האחריות של
מי שישי בידו למחות, ובפרט בעון
נורא כזה, ואמרת לא עת לחשות,
ותכף שלחתי מכתב לתלמידי
הוראים והשלמים שהודעת להם
בקוצר אמרם שיש משולות
בניקור הבשר ולכן אין לאכול שום
בשר בהמת עד שיתקן הדבר על
נכון".

בלום מתאר את השתלשלות
העניינים אחרי ששיגר את המכתב.
בא אליו שליח מטעמו של הרב

הקהילה הדתית בניו יורק
היא סוערת שוב. מקור הסערה
הוא בחסידי סאטמר ורוב השנוי
במחלוקת, הרב משה טייטלבוים.
אולם נראה כי הפעם לא תעבור
סערה זו בשתיקה, כמו פרשיות
רבובת אחרות בהם היו מעורבים
חסיד סאטמר.

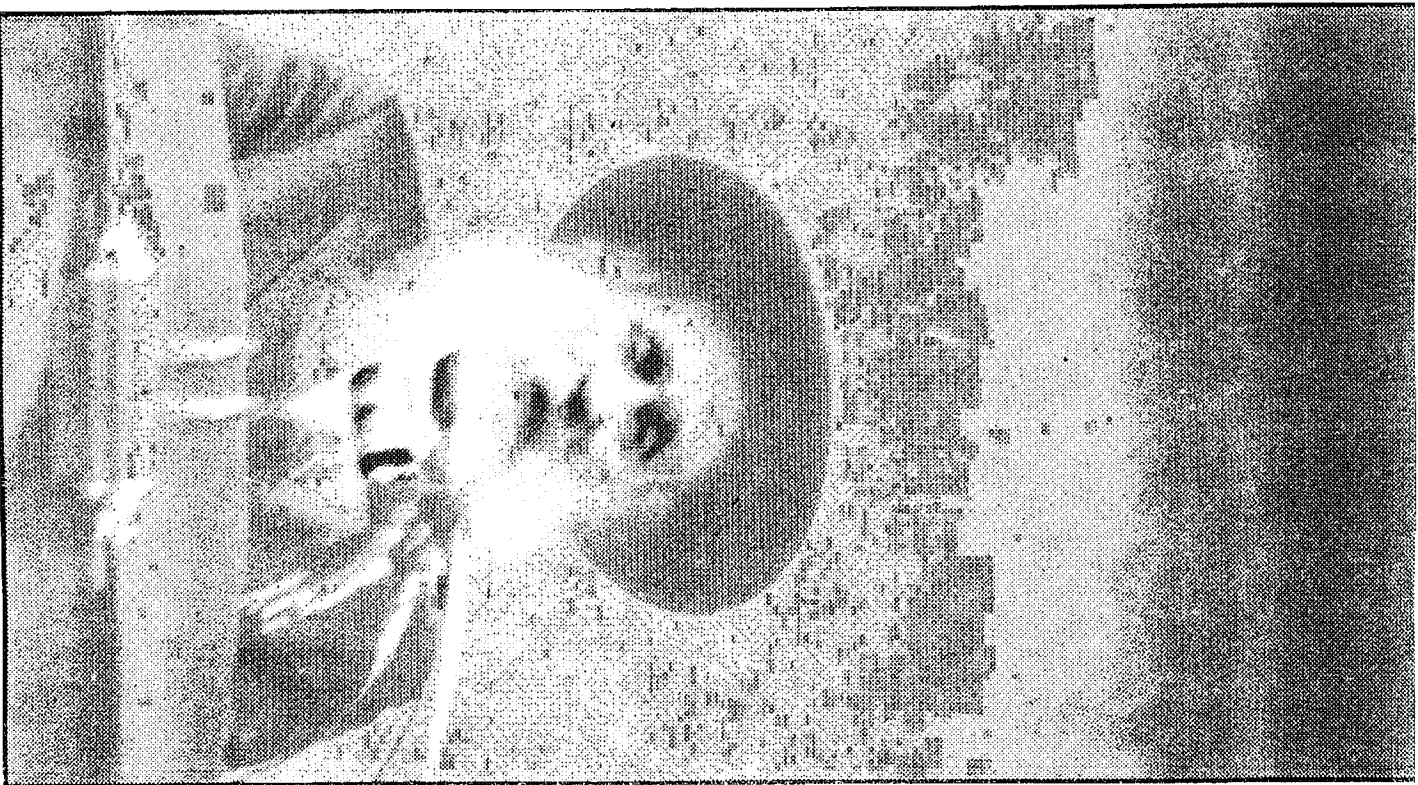
הרב רפאל בלום, ראש אגודת
דיו של קהילת קאטי בנדפורד הילס
בניו יורק, ידוע כרב נשוא פנים.
מכובד, ירא שמים וישר ביותר. הרב
בלום שיגר מכתב, מנומס אך חריף
האשים אותו בהכשרת בשר שלא
עבר ניקור, ושנותר עליו חלב.
למרות שידע שבשר זה אינו ראוי
לאכילה בקרב היהודים. על-פי
מכתבו של הרב בלום, כימשה כל
האיטליים המוכרים בשר
משחיטת סאטמר, מוכרים בשר
שאינו כשר וכל הקונים ואוכלים
בשר זה דינים כרת. אחד העושים
המבדים ביותר בדת היהודית.
הרב בלום מנסה להציל יהודים
כשרים מפני עבירה. הוא יודע שאין
בוחר רב כבוחר של הרב מסאטמר,
ולכן הוא מוחל על כבודו, ולמרות

בעיונותיה הרבים, אחינו בני ישראל החודרים לדבר, מדקדקים במצוות ונשמרים מכל חשש כל דבר של אסור דרבנן, ובפטר במאכלות אסורות, קהילות הקדושות ביותר שנשארו לנו לפליטה, נשלים בלא יודעין באכילת חלב גמור מדאורייתא שאיסורו כברת החמא ליצלן. כמובן שלא יכולתי להתאפק עד כי יראתי מגודל האחריות של מי שיש בידו למחות, ובפטר בעוון נורא כזה, ואמרת לא עת לחשותי, ותכף שלחתי מכתב לתלמידי הייאים והשלמים שהודעתי להם בקוצר אמרים שיש מכשולות בניקור הבשר ולכן אין לאכול שום בשר בהמה עד שיתקן הדבר על נכון."

בלום מתאר את השתלשלות העניינים אחרי שיגור את המיכתב בא אליו שליח מטעמו של הרב טייטלבוים כדי לברר את פשר המיכתב ומאוחר יותר טלפן אליו הרבי מסאטמר עצמו. ככל הנראה היה הרבי מסאטמר זועם וזועף. למרות שהשעה היתה קרובה לחצות, הוא דרש לשלוח אליו את אלה שמצאו את בשר הטריפה כדי שייראו גם לו אותו. הרב בלום הסביר לו שבשעה כזו אין כל אפשרות לשלוח את האנשים והרבי מסאטמר אף הסכים לקבוע פגישה במועד אחר.

אולם הפגישה כמוברן לא התקיימה. במקום זאת נודע לרב בלום שדיין מטעמו של הרבי מסאטמר הכריז בבית-הכנסת, בפני המון רב, שהבשר משהיטת סאטמר בווליליאמסבורג הוא כשר בלי פיקפוק. הרב מסאטמר פשוט החליט שלא לפגוש את הרב בלום ולא לשמוע את השגותיו על המשורת, לא לראות כמו עיניו את הבשר הטריף, ובמקום זאת הורה לכל הרבנים המקובלים אליו להכריז כי הבשר כשר למחרת.

בלום מספר על השליח מישראל, הרב מרדכי מלאכי, הידוע כמומחה בניקור, שהגיע וקבע שהבשר של סאטמר טריף. כן מספר בלום כיצד אנשי סאטמר, אנשי התאחדות

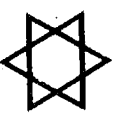
הרב משה טייטלבוים
כשרות או דולרים

חסידו סאטמר.
הרב רפאל בלום, ראש אג-בית-דין של קהילת קאשי בפודוול הילס בניו-יורק, ידוע כרב נשוא פנים, מוכר כ"ירא שמים וישר ביותר. הרב בלום שיגר מיכתב, מנומס אך חריף ביותר לרב משה טייטלבוים בו האשים אותו בהכשרת בשר שלא עבר ניקור, ושנותר עליו חלב למרות שידע שבשר זה אינו ראוי לאכילה בקרב היהודים. על-פי מיכתבו של הרב בלום, כמעט כל האיטליזים המוכרים בשר משחיטת סאטמר, מוכרים בשר שאינו כשר, וכל הקונים ואוכלים בשר זה דינים כרת, אחד העונשים הכבדים ביותר בדת היהודית.

הרב בלום מנסה להציל יהודים כשרים מפני עבירה. הוא יודע שאין כוחו רב ככוחו של הרבי מסאטמר, ולכן הוא מוחל על כבודו, ולמרות עלבונות שספג ממנו, הוא משגר אליו מכתב תחינה להפסיק את החכשר לשחיטה הבלתי כשרה של סאטמר.

במיכתב מגולל בלום תיאור זקפאי ממש כיצד הוא הזחיר את הרבי מסאטמר בפני השחיטה הבלתי-כשרה. כיצד הונה אותו הרב טייטלבוים כשהבטיח לחקור ולברר את העניין והתעלם ממנו כילל, וכיצד זיפו אנשי סאטמר חוות דעת של רבנים מישראל המנומחים בניקור, וקבעו בשם שהשחיטה אכן כשרה, למרות שאותם רבנים הודיעו במפורש שהשחיטה אינה כשרה. אחד הרבנים שגפלו שולל לדברי בלום. לסאטמרים. הוא הרב מרדכי מלאכי, אשר קבע במפורש שהשחיטה של סאטמר אינה כשרה, אך היה מי שזיף קריאה שלו להודות ברוקלין על-פיה השחיטה היא כאילו כשרה.

אזהרה
לתלמידים

כ ותב הרב בלום במיכתבו לרבי מסאטמר המשתרע על

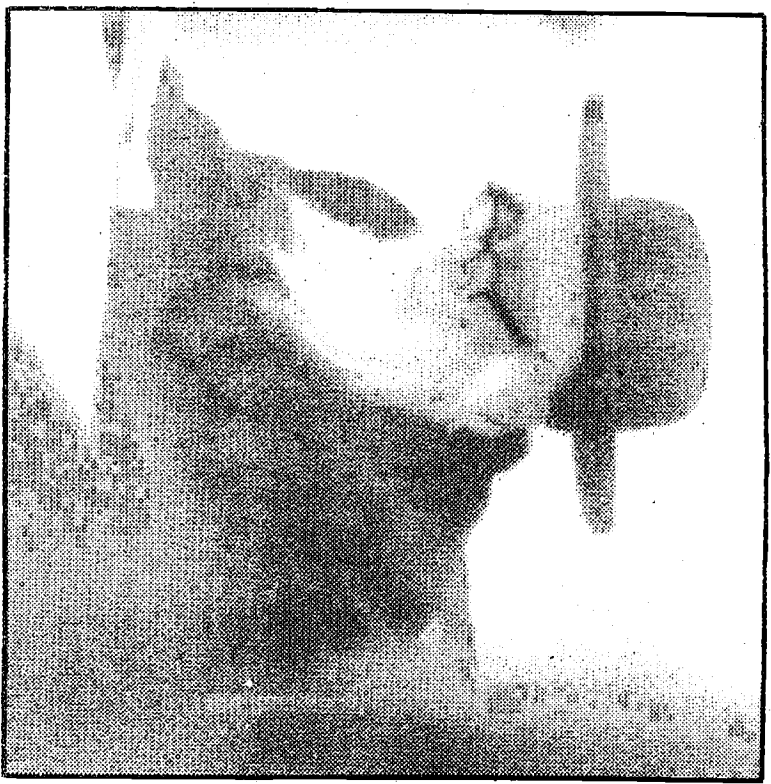
בעולם כולו כאנשי מיקצוע מעולים, היה קשר לחדור אל תוך הקהילה ויגוררה של הסאטמרים. לעיתים מתפרסמים חסידי סאטמר בעקבות מעשי אלימות אינו יכול להרשות לעצמו להפסיד

בשר מוצרש שאינו בשר
לא רוצים מופתים לניקור

האות אלפי דו-לארמים. משום שרוב אחד, הרב בלום, מקים צעקה על בשר לא בשר. הרב טייטלבוים אינו נחשב לגאון בהלכה כמו דודו, הרב משה סאטמר הקודם, הרב יואל טייטלבוים המנוח, אך הוא לא ספק נחשב לאחד מגאוני הפיאניסים של סאטמר. לפי

כשעצמותיהם שבורות. השניים של הסאטמרים חוששים מהם ומתלהגים אליהם בכבוד רב. כדגם אנשי עסקים הבאים עימם נמנעו עסקי קהילת הסאטמרים היא קהילה עשירה ביותר. חסידי סאטמר שלחו ידם בשלושה מקצועות עיקריים: סחר תכשיטים, הם שליטים כימעט בלעדיים של רחוב 47 בני מנהטן. ויהי סחר התכשיטים בארצות-

הרב רפאל בלום
להזיז את החמלירים

כמאפיה האיטלקית בארצות הברית לשחיתות בשר ושינוקן. הכרזת השחיטה של סאטמר כבלתי כשרה, יכולה להביא הרס כלכלי על ענף זה, מענפי העסקים הרבים והעצומים של חסידי סאטמר. הנשלטים על ידי הרב טייטלבוים קשה להניח שרובי סאטמר הקיצוניים בראשם הרב משה טייטלבוים אינם יכולים להבין. לפחות כמו הרב בלום ותלמידיו. בבשר שלא נוקר ממנו החלב, די

הרבנים, סרבו לממן נסיעתם של שני מנקרים ממומים מישראל שיבאו ויברר את מצב הכשרות. במקום זאת הבטיחו אנשי התאחדות הרבנים לתקן בעצמם כמה דברים בניקור של בשר סאטמר, ובכך הודו שהיה מה לחתן, אולם לדברי בלום ולדברי מנקרים ממומחים, תיקונים אלה היו רק כדי לצאת ידי חובה והבשר נשאר טרף כשהיה. רבנים מארצות הברית ומישראל ששמעו על הבשר הטרף של סאטמר, מיהרו לפרסם הודעות המזהירות בפני אכילת בשר זה, אולם ללא האג'יל התגובה התיחדה של אנשי סאטמר הייתה מסע גדול של יחסי ציבור דתיים שטען שהבשר כשר. טענות אלה נשורו בזויפים ובטענות כזב, והכשילו רבים שפונים על קהילות סאטמר ועל קהילות אחרות. מה מרחיב אחיזה הרב רפאל

שלחם הם טוענים תמיד שהם מנינים על עצמם בפני אנטישמים ושואני יהודים התוקפים אותם. אולם משום מה שואני ישראל אלה הם או חסידי לונאביץ הצינזיים. שהאטמורים מצאגים עינים בריג אידיואולוגי דתי עמוק, או גברתיים פרטוריקאלי דתי שכל ריג בינם ובין חסידי סאטמר הם יוצאים כשעצמותיהם שבורות השכנים של הסאטמורים הושישים מהם ומתתנגזים אלהם בכבוד רב. כדגם אנשי עסקים הנאים עינם במגע ועסקי קהילת הסאטמורים היא קהילה עשירה ביותר

חסידי סאטמר שלחו ידם בשלושה מקצועות עיקריים: סחר תכשיטים, הם שליטים כימעט בלעדיים של החוב 47 בו מתרכז עיקר סחר התכשיטים בארצות הברית, סחר היצמנות ומוצרי אלקטרוניקה. שהוא נושא חדש בטופל הסאטמורים, אך הם עושים בו הייל רב. החנות המפורסמת ברחוב 47 מספר 47 עיינת לחסידיו סאטמר. חנות זו כל כך מצליחה עד שבוע מודעים של שני עמודים בעיתונים הגדולים של ניו יורק, מודעות העולות עשרות אלפי דולרים.

על המלישור השלישי של פעילותם הכלכלית לא אורחבים חסדי סאטמר להרחיב את הדיבור. אולם גורמי כלכלה בארצות הברית יודעים שהם מעורבים עמוק בסחר הבשר במדינה, וזאת עקב נרחב ובין חופיה שתפיהם לעסקי הבשר. שהוא עולם סגור שהמנסה לחזור אליו מתחייב בנפשו, הם אמריקאים ממוצא איטלקי. צערי סאטמר יודעים כגברים איטלנגנטים, יודעי אנגלית רחוקה ואנשי עסקים ממולחים. הנשים הסאטמוריות מפורסמות בכל העולם החרדי של ניו יורק כנשים יפתיות.

מאות אלפי דולרים משום צעקה שרב אחד, הרב בלום, מקים צעקה על בשר לא כשר. הרב טייטלבוים אינו נחשב לצאון בהלכה כמו דודו, הרב טייטלבוים הקודם, הרב יואל ספק נחשב לאחד מגאוני הפינאנסיים של סאטמר. לפני

חסידי סאטמר בהפגנה כמנין עם נידה

הכרזת השחיטה של סאטמר כבלתי כשרה, יכולה להביא הרס כלכלי על ענף זה. מעיפי העסקים הרבים והעצובים של חסידי סאטמר, הנשלטים על ידי הרב טייטלבוים, קשה להניח שבני סאטמר הקיצוניים בראשם הרב משה טייטלבוים אינם יכולים להתחיי, לפחות כמו הרב בלום ותלמידיו. בכשר שלא נקר ממנו החלב די

שמונה כרב של סאטמר, היה הרב טייטלבוים איש עסקים מצליח יש הטוענים שבביתו היה מסד טלוויזיה המחובר ישר לכורסה בני-יורק, ובערתו היה מורה לקנות או למכור מניות.

מכות לפורטוריקאים

ישראל התפרסמו הסאטמורים של ניו-יורק לפני שנים רבות. ראשית המוניזציה מסתירים את הילד החסות יורה שחמכר בויליאמסבורג. לאנשי המוסד, אשר שם הולד לפנייהם

שני מקרים מוחמים בישראל. שיבאו ויברר את מצב הכשרות. במקום זאת הבטיחו אנשי התאחדות הרבנים לתקן בעצמם כמה דברים בניקור של בשר סאטמר, ובכך הודו שהיה מה לתקן, אולם לדברי בלום ולדברי מקרים מוחמים, תקינים אלה היו רק כדי לצאת ידי חובה והבשר נשאר טרף לשהיה.

ומישראל ששמעו על הבשר הטרף של סאטמר, מיהו לפרסם הודעות המזהירות בפני אכילת בשר זה, אולם ללא הואיל התעובה היחידה של אנשי סאטמר היתה מטע גדול של יחסי ציבור דתיים שטען שהבשר כשר. טענות אלה נעזרו בזיופים ובטענות כזב, והכשילו רבים שנמנים על קהילת סאטמר ועל קהילות אחרות.

את מוכתבו מסיים הרב בלום בפסקה הבאה: "ואפול להודיע שרס והחילה אין כוונתי לצער שום נפש בנישראל או שאר כוונות, ועלכן אבקש בכל לשון של בקשה שלא לפרסם מוכתב זה כלל וכלל לשום בן אדם, רק אדרבא כוונתי שלא יכשלו בני ישראל קדושים באקטורים המורים וה' חטוב שישם חלקנו בין החרדים אל דברי ה', ורק לתקן, וכל המסייע הוי ממוזל הרבים, ונזכה לאורו של משה ברקוב ובמהרה."

טלפרנטר ומניות

אולם ככל הנראה הרב בלום הוא מהרבנים התמימים. מילמחמת של אנשי סאטמר בכשרות אינה עניין של דת כלכל כלל אלא עניין של אלפי רובבות דולרים. לסאטמר יש מפעלי שחיטה משלה יש הטוענים שיש לה, בנוסף לשחיטה הידועה שלה, גם שותפות עם גורמים המזוהים שותפות